

Fafo

Tillitsvalgt i det grønne skiftet

En undersøkelse blant tillitsvalgte i LO-forbundene

Rolf K. Andersen og Johanne Stenseth Huseby

18. juni 2024

Tema for dagen

Holdninger til det grønne skiftet

Tillitsvalgtes bidrag

En rettferdig grønn omstilling

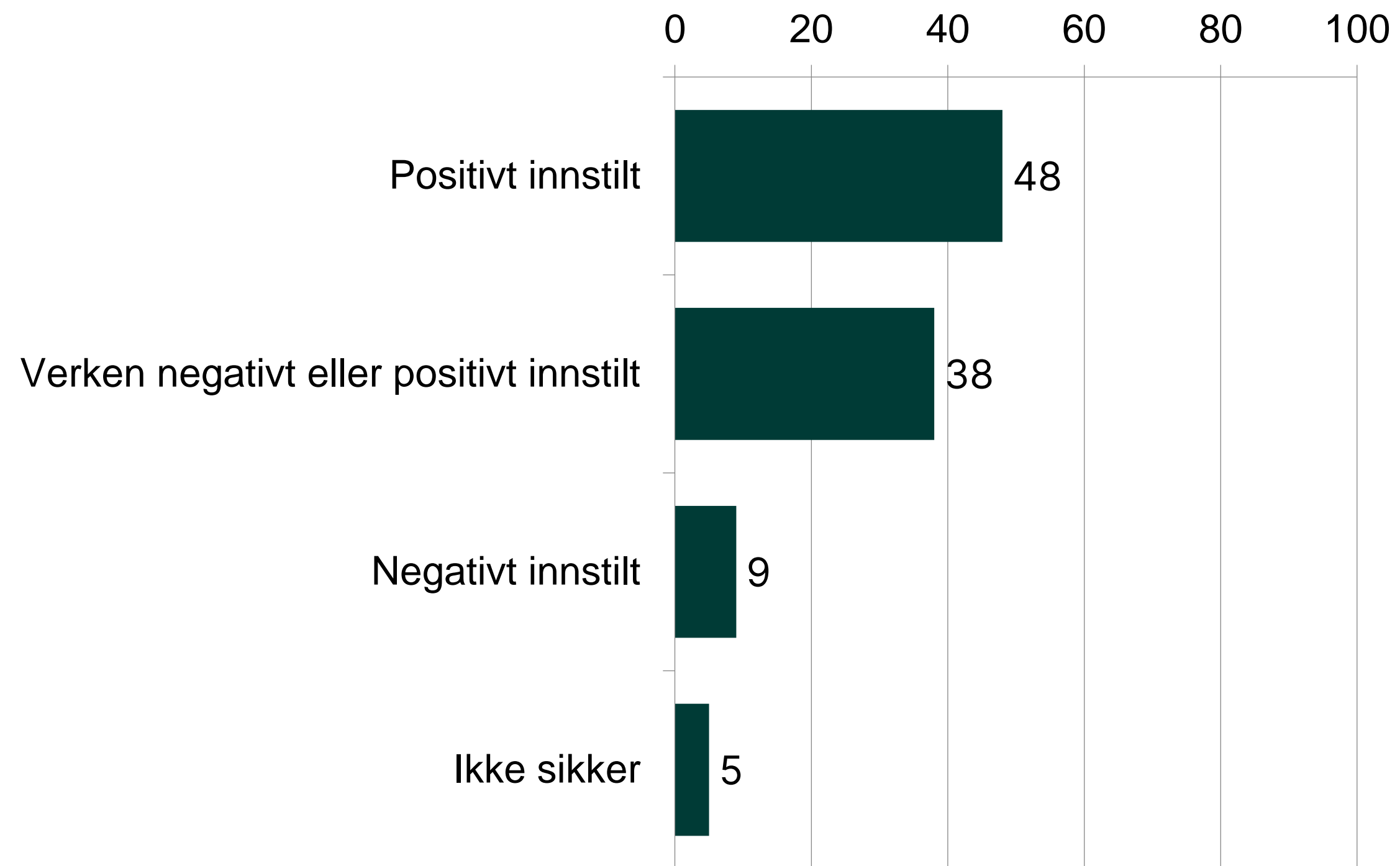
Ekstremvær

Holdninger til det grønne skiftet

Er du overveiende positivt eller negativt innstilt til det grønne skiftet? (n=1331)

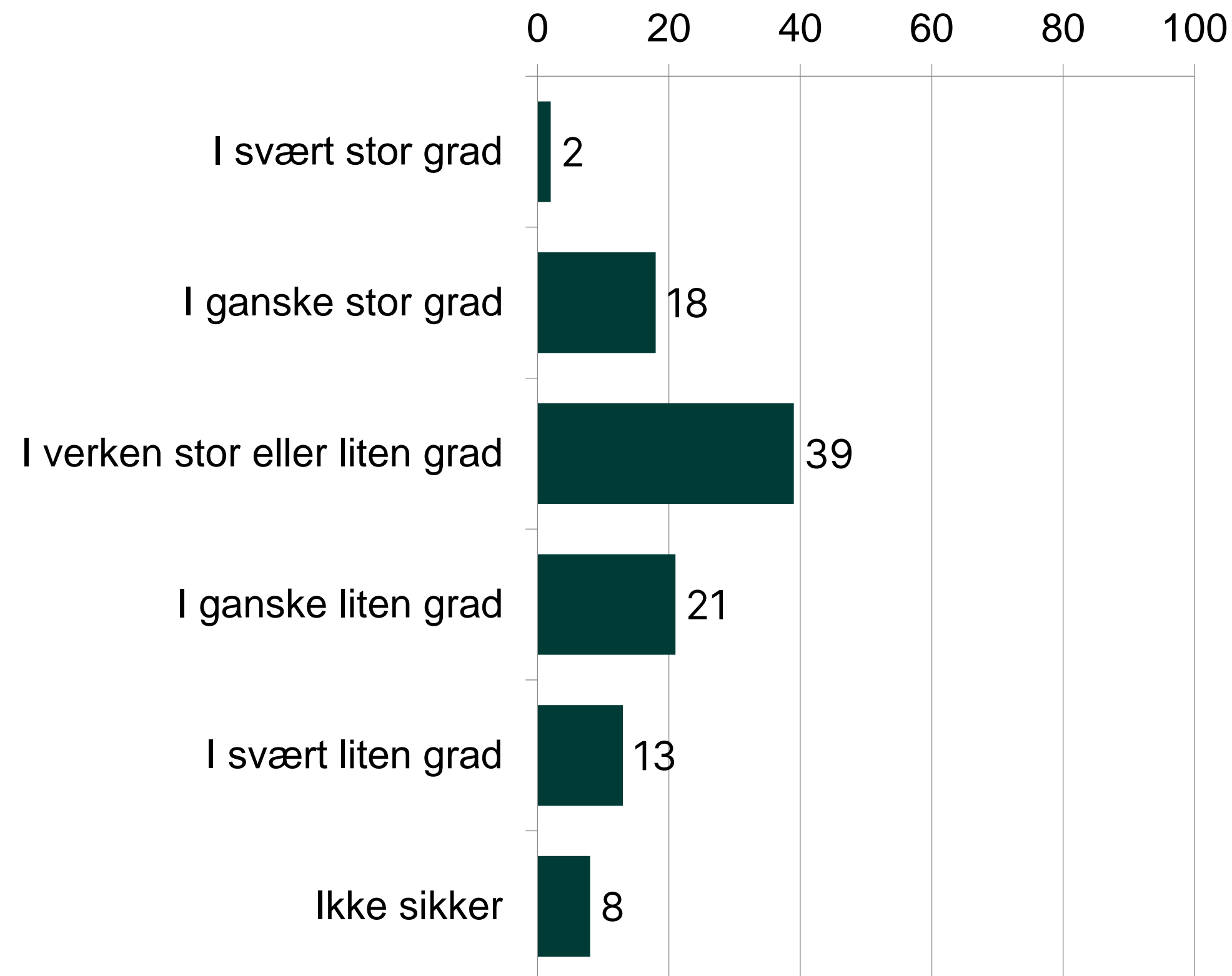
- Flere er positivt innstilt i statlig enn i kommunal/fylkeskommunal sektor.
- Flere er negativt innstilt i privat enn i offentlig sektor.
- Tillitsvalgte i større virksomheter er mer positivt innstilt.
- Tillitsvalgte som jobber i Oslo, Trøndelag og Vestland, er mer positivt innstilt. Flere er negativt innstilt i Rogaland, enn i disse områdene.
- Tillitsvalgte som ofte har møter med arbeidsgiver, er mer positivt innstilt.

Fafo

**Tillitsvalgtes bidrag til det grønne
skiftet på arbeidsplassene**

I hvilken grad har du som tillitsvalgt mulighet til å bidra til det grønne skiftet i din virksomhet? (n=1047)

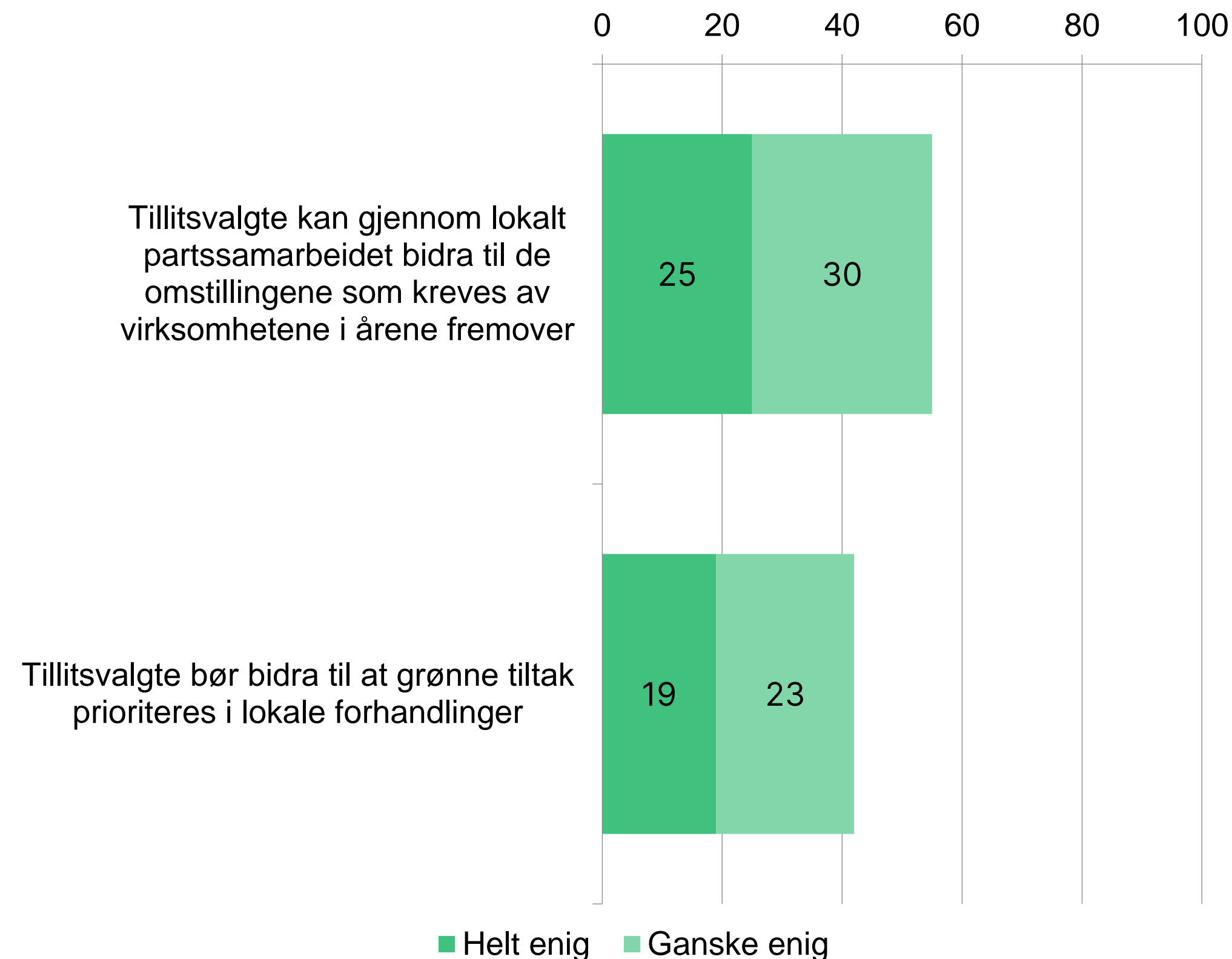
- Kun 2 av 10 tillitsvalgte mener at de i ganske eller svært stor grad har mulighet til å bidra.
- Flere tillitsvalgte i Rogaland enn i Trøndelag og Vestland mener at de i *svært* liten grad har mulighet til å bidra.
- Tillitsvalgte i de største virksomhetene svarer i større grad at de har mulighet til å bidra.
- Tillitsvalgte som ofte har møter med arbeidsgiver har større mulighet til å bidra.

Hva er din hovedutfordring som tillitsvalgt for å kunne bidra?

Flere svar mulig (n=354)

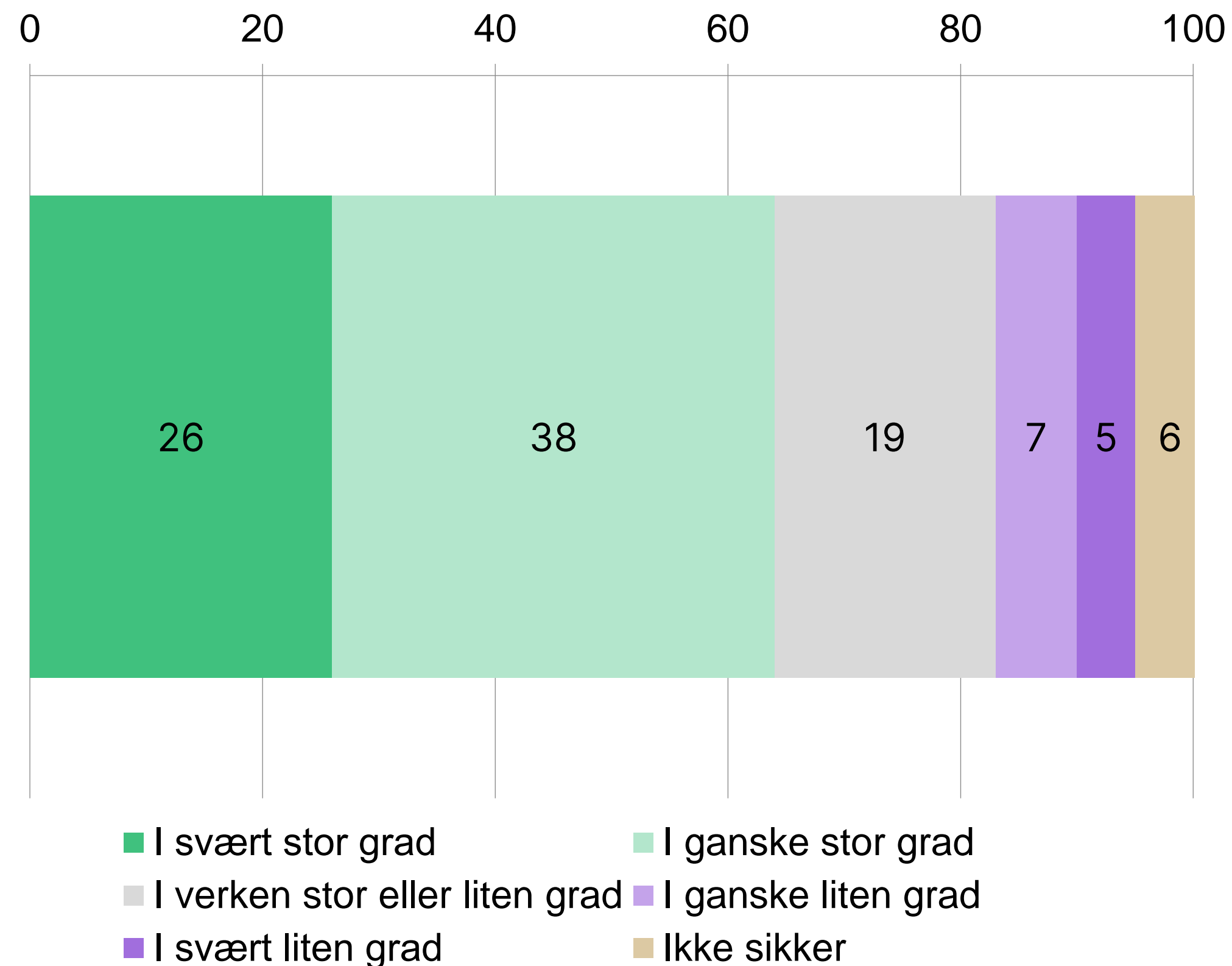
Hvordan kan tillitsvalgte gjennom partssamarbeid bidra til det grønne skiftet på arbeidsplassen? (n=1047)

- I statlig sektor er flere *helt* enige i at tillitsvalgte kan bidra gjennom lokalt partssamarbeid enn i privat tjenesteproduksjon.
- Tillitsvalgte i privat tjenesteproduksjon er mindre enige i at tillitsvalgte bør bidra til at grønne tiltak prioriteres i lokale forhandlinger enn i statlig sektor.
- I de største virksomhetene er flere enige i at tillitsvalgte kan bidra gjennom lokalt partssamarbeid enn i de minste virksomhetene.
- Tillitsvalgte som ofte har møter med arbeidsgiver er generelt mer enige i påstandene.

I hvilken grad trenger de tillitsvalgte kompetanse om klima- og miljøavtrykk i egen sektor og hvordan krav til utslippskutt påvirker arbeidsplassen? (n=1047)

Det er et gjennomgående behov for mer kompetanse om klima- og miljøavtrykk og hvordan krav til utslippskutt vil påvirker arbeidsplassene

Grønne tariffavtaler

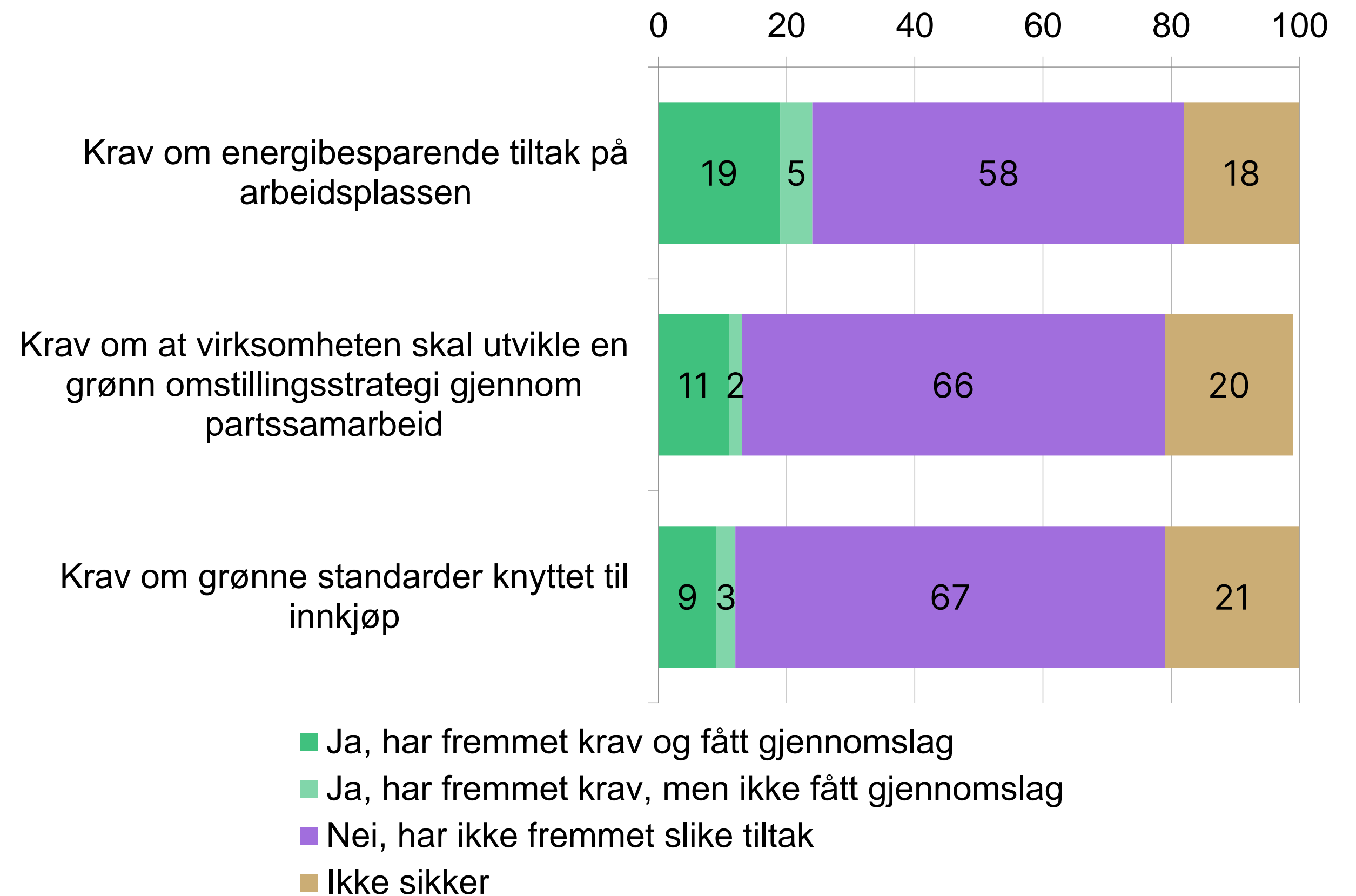

Krav om grønne tiltak i tariffavtalen (n=1047)

Flere har fremmet krav om energibesparende tiltak i privat vareproduksjon enn i statlig og kommunal sektor.

Flere mannlige tillitsvalgte har fremmet krav om energibesparende tiltak.

Tillitsvalgte som ofte har møter med arbeidsgiver har i større grad fremmet krav.

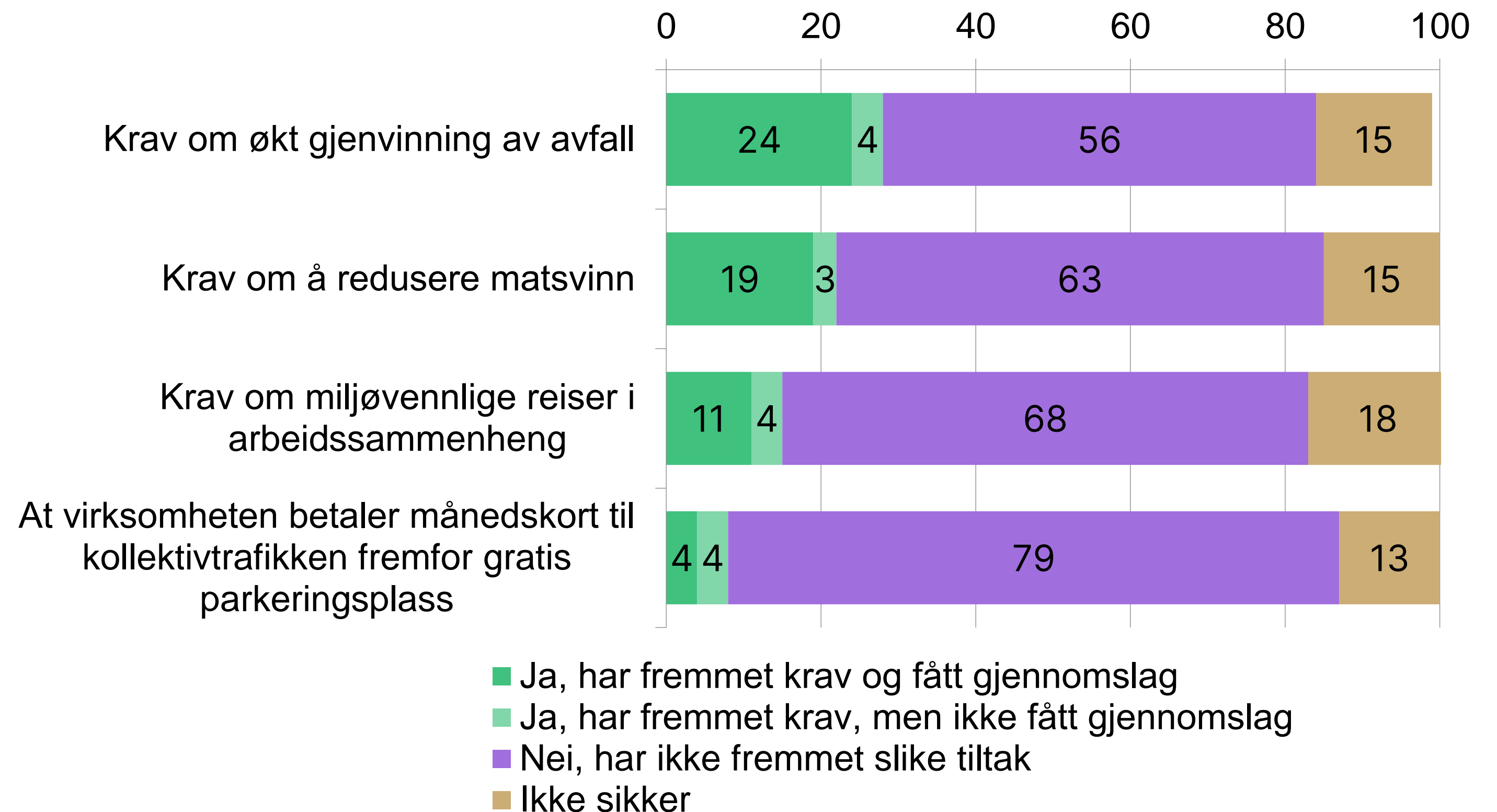

Konkrete tiltak på arbeidsplassene (n=1047)

Krav om miljøvennlige reiser er i mindre grad fremmet i privat sektor, enn i offentlig sektor.

Flest har fremmet krav om at virksomheten betaler månedskort i Oslo og Trøndelag.

Kvinnelige tillitsvalgte har i større grad fremmet krav om å redusere matsvinn.

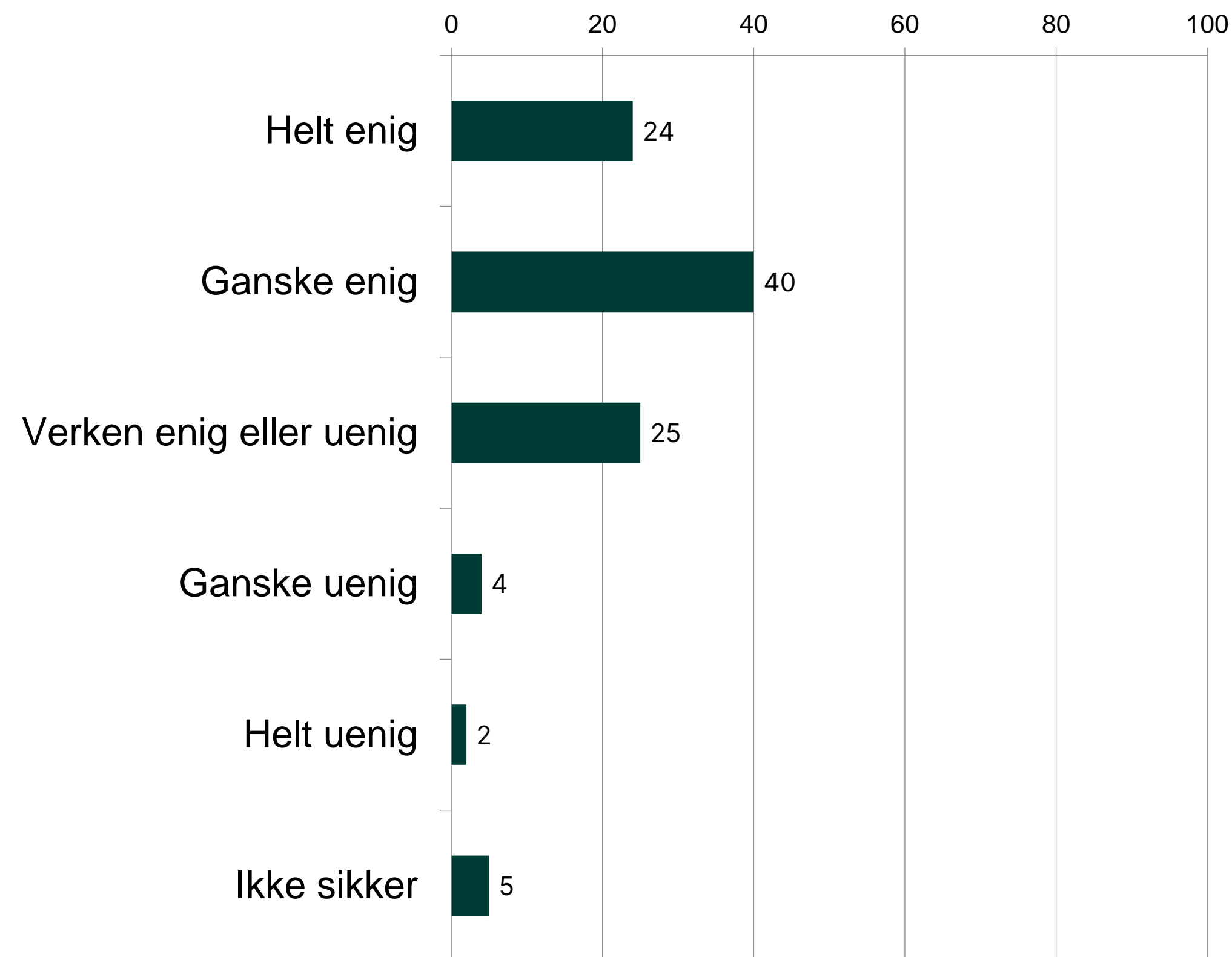

Fafo

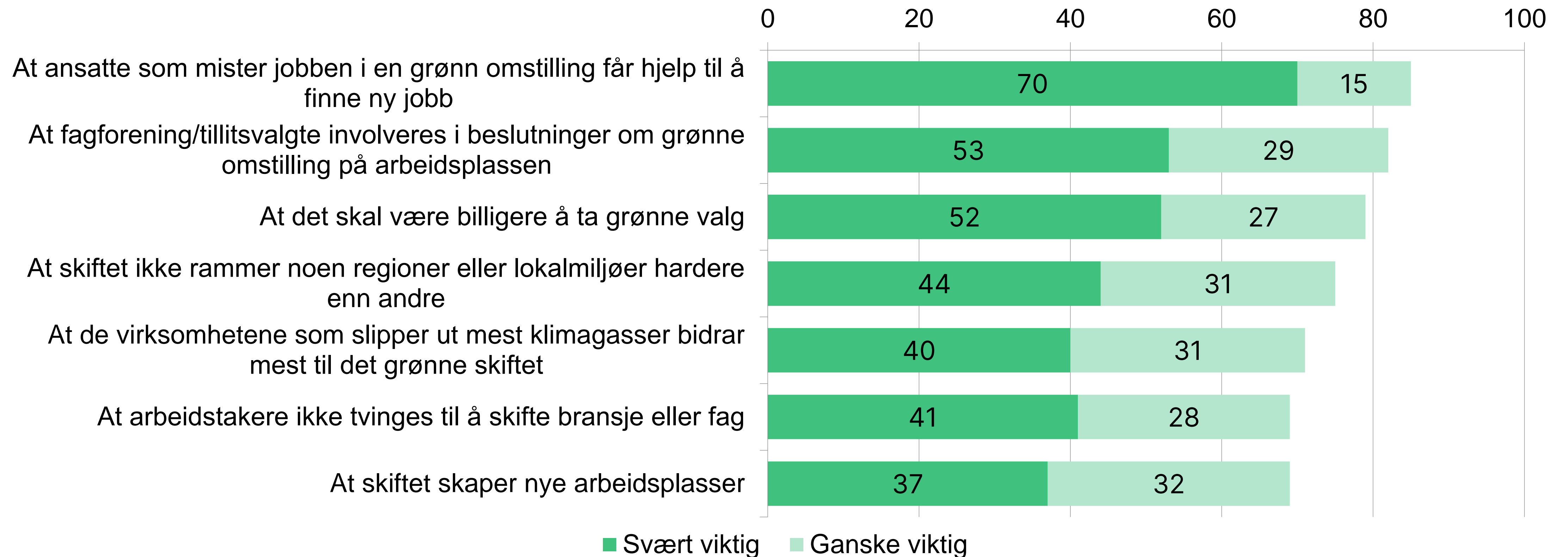
En rettferdig grønn omstilling

Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand: «Jeg er bekymret for om det grønne skiftet blir sosialt rettferdig»?

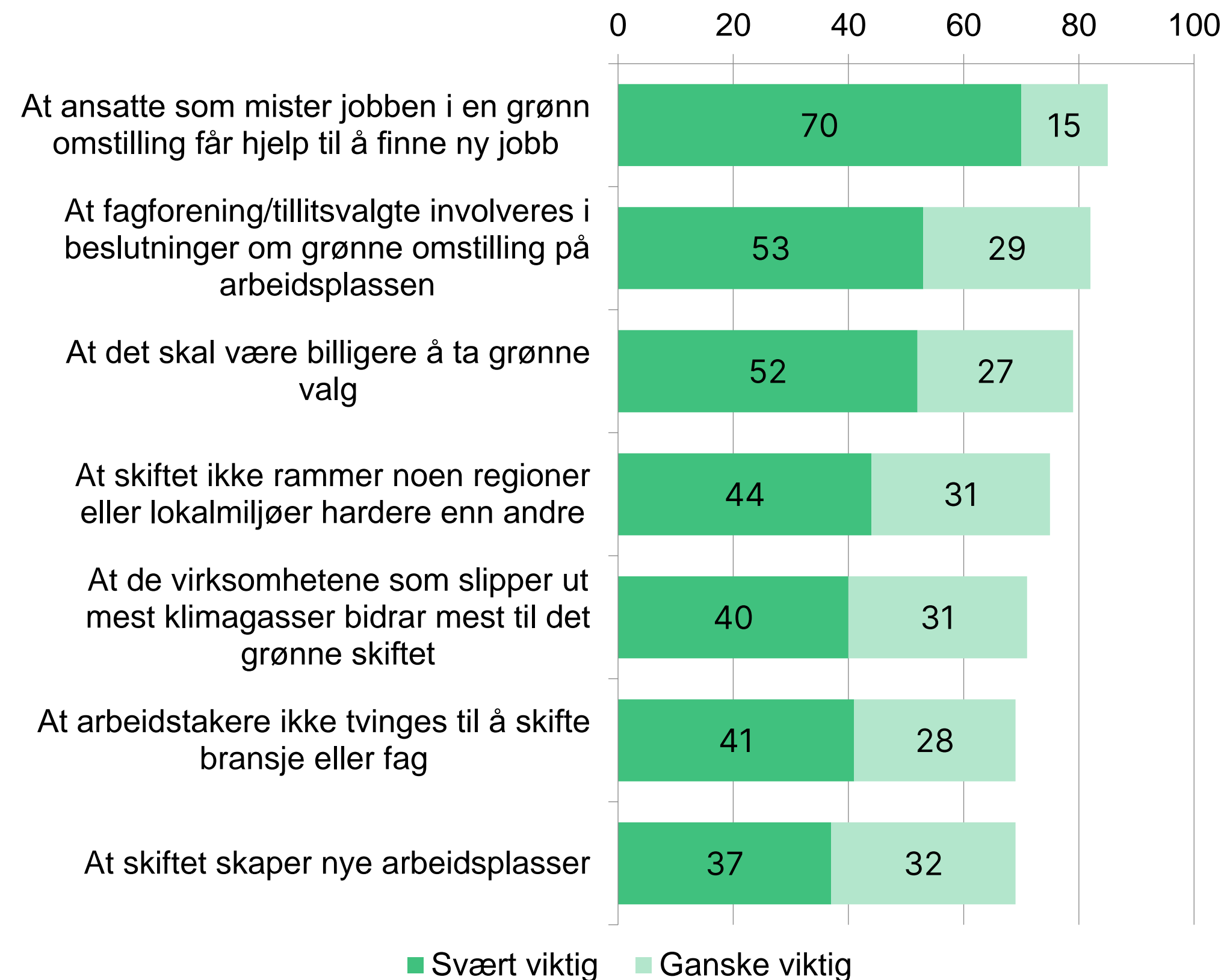

- Tillitsvalgte i Oslo er mest bekymret for om det grønne skiftet blir sosialt rettferdig
- Menn er mer bekymret enn kvinner

Hvor viktig eller uviktig er det følgende for at det grønne skiftet skal bli rettferdig for de ansatte på din arbeidsplass? (n=1047)

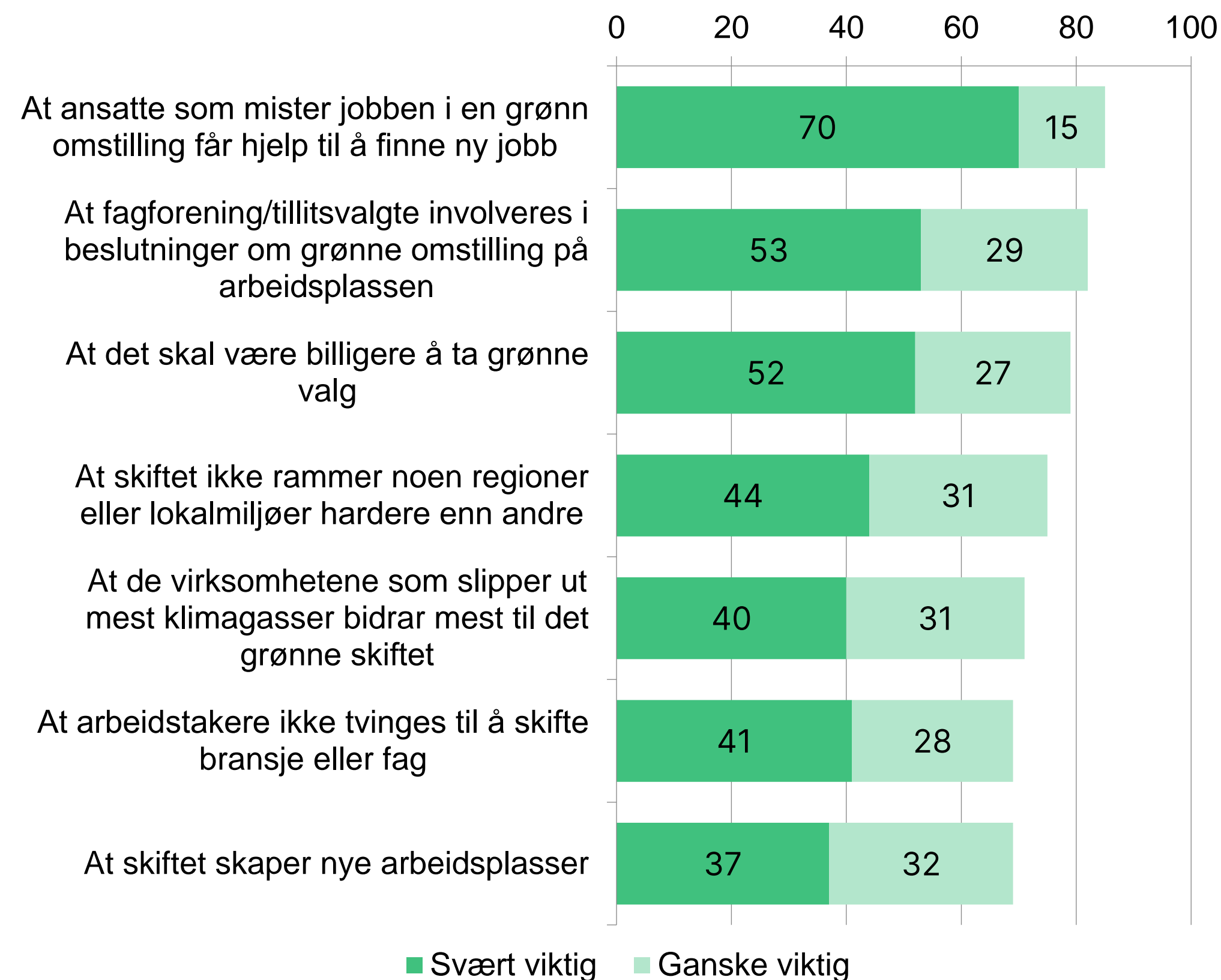
Hvor viktig eller uviktig er det følgende for at det grønne skiftet skal bli rettferdig for de ansatte på din arbeidsplass? (n=1047)

- Tillitsvalgte i privat vareproduksjon er mer opptatt enn andre av at:
  - de som mister jobben i grønn omstilling får hjelp til å finne nye jobber
  - det grønne skiftet skal skape nye arbeidsplasser
  - fagforening/tillitsvalgte involveres i beslutningene om grønne omstillinger på arbeidsplassene

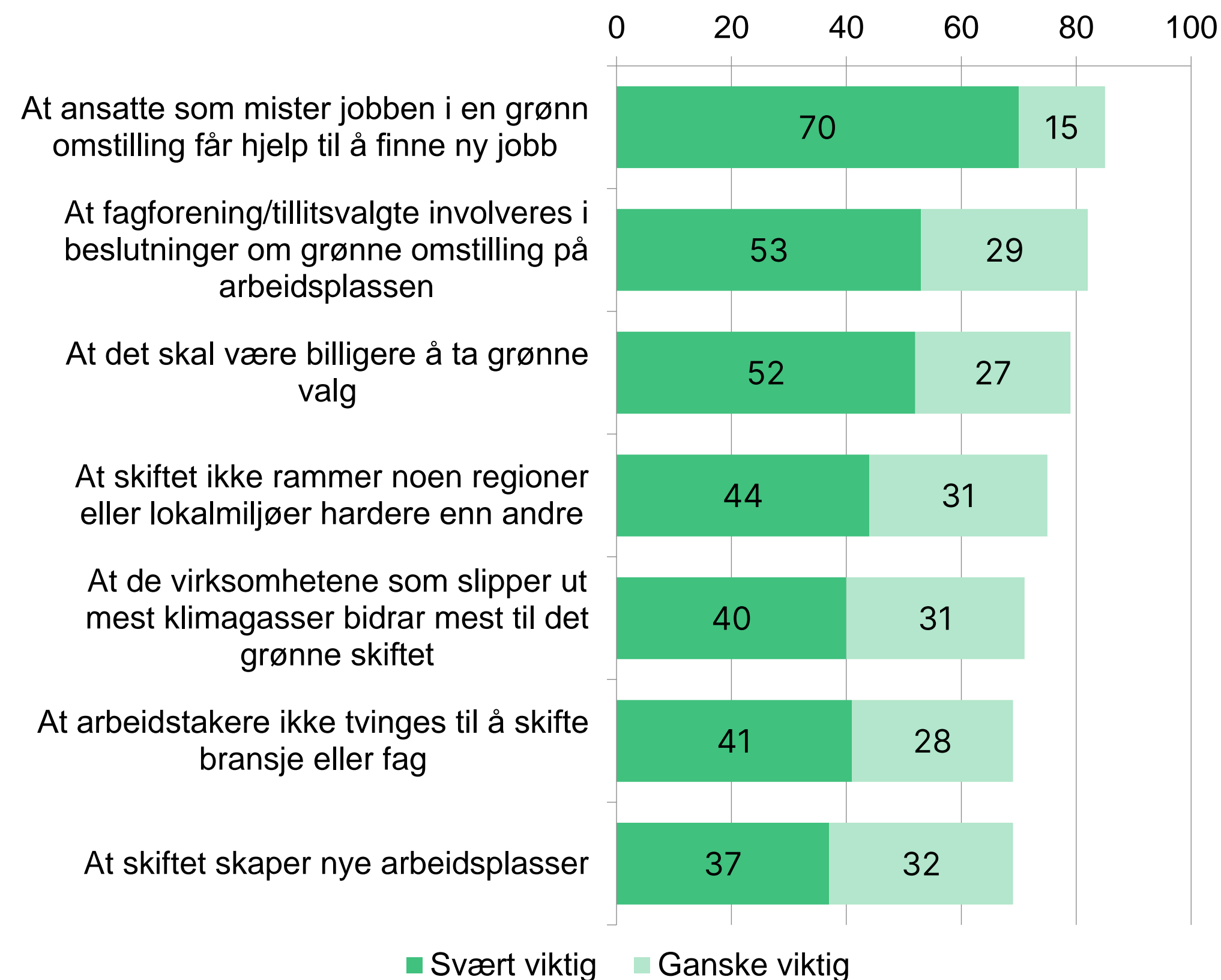

Hvor viktig eller uviktig er det følgende for at det grønne skiftet skal bli rettferdig for de ansatte på din arbeidsplass? (n=1047)

- Tillitsvalgte i Rogaland er mer opptatt enn de i andre områder av at det grønne skiftet må skape nye arbeidsplasser for at det skal bli rettferdig

Hvor viktig eller uviktig er det følgende for at det grønne skiftet skal bli rettferdig for de ansatte på din arbeidsplass? (n=1047)

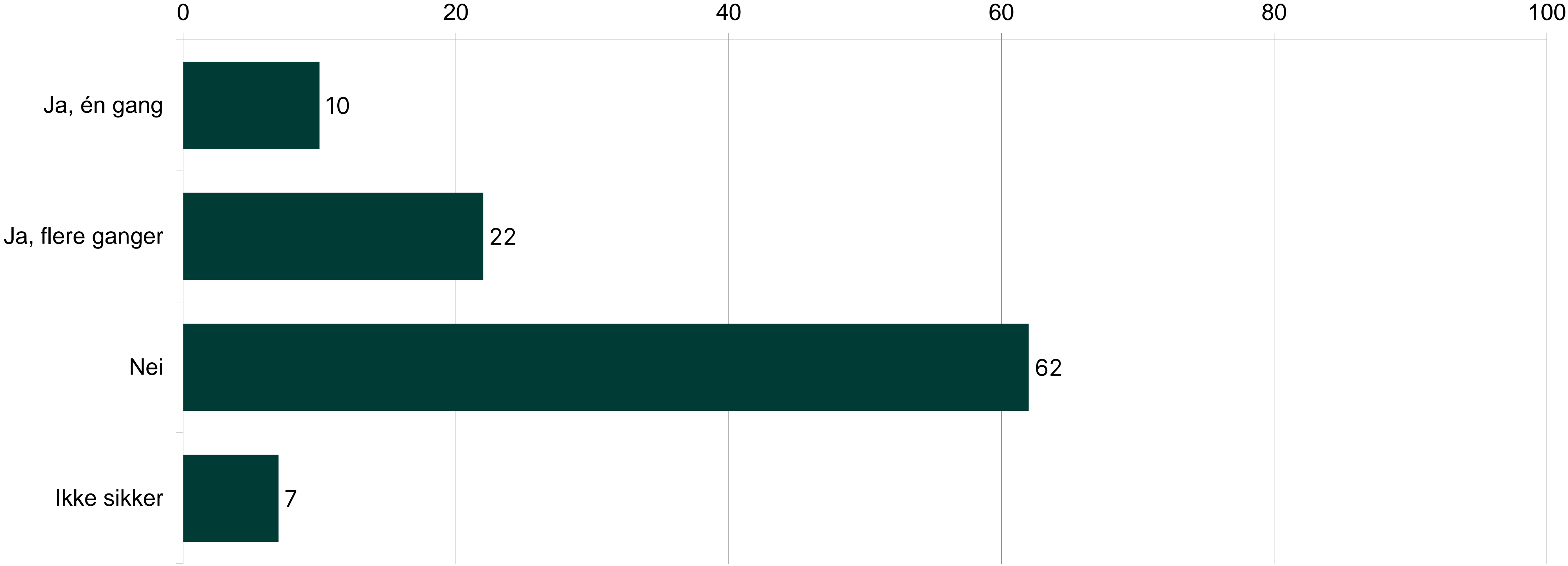
- Kvinnelige tillitsvalgte mener i større grad enn mannlige at:
  - det skal være billigere å ta grønne valg
  - de virksomhetene som forurensrer mest må bidra mest
  - arbeidstakere ikke tvinges til å skifte bransje eller fag

Fafo

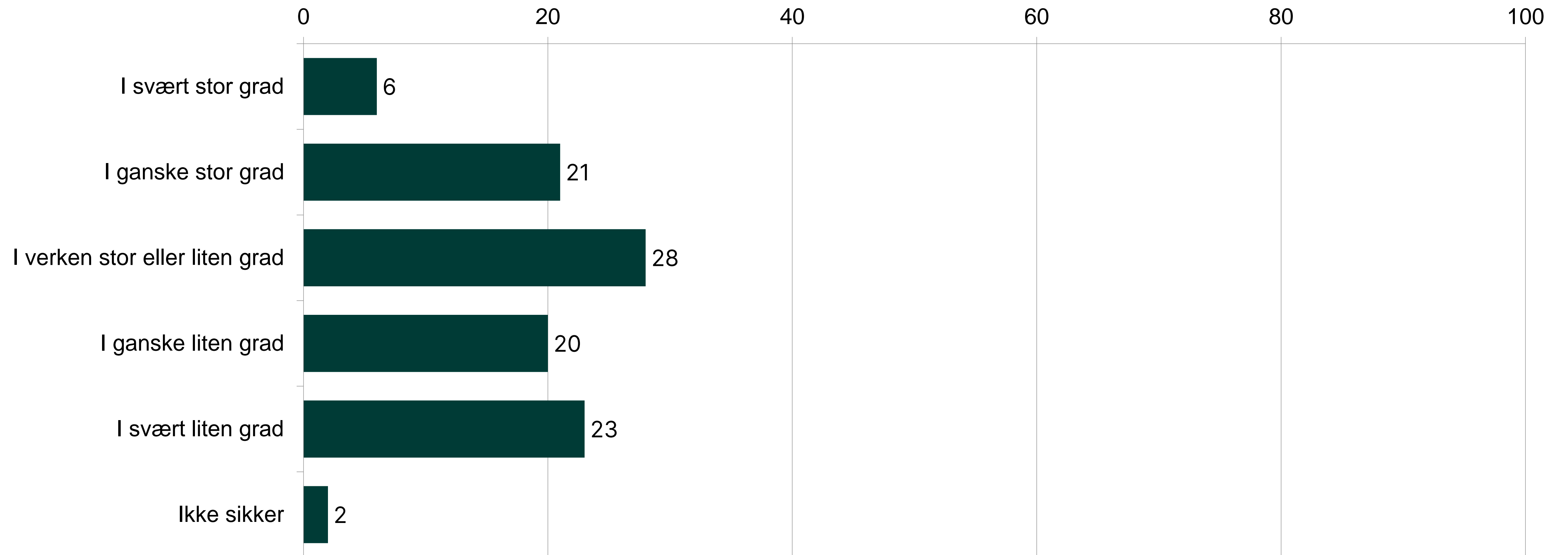

Ekstremvær

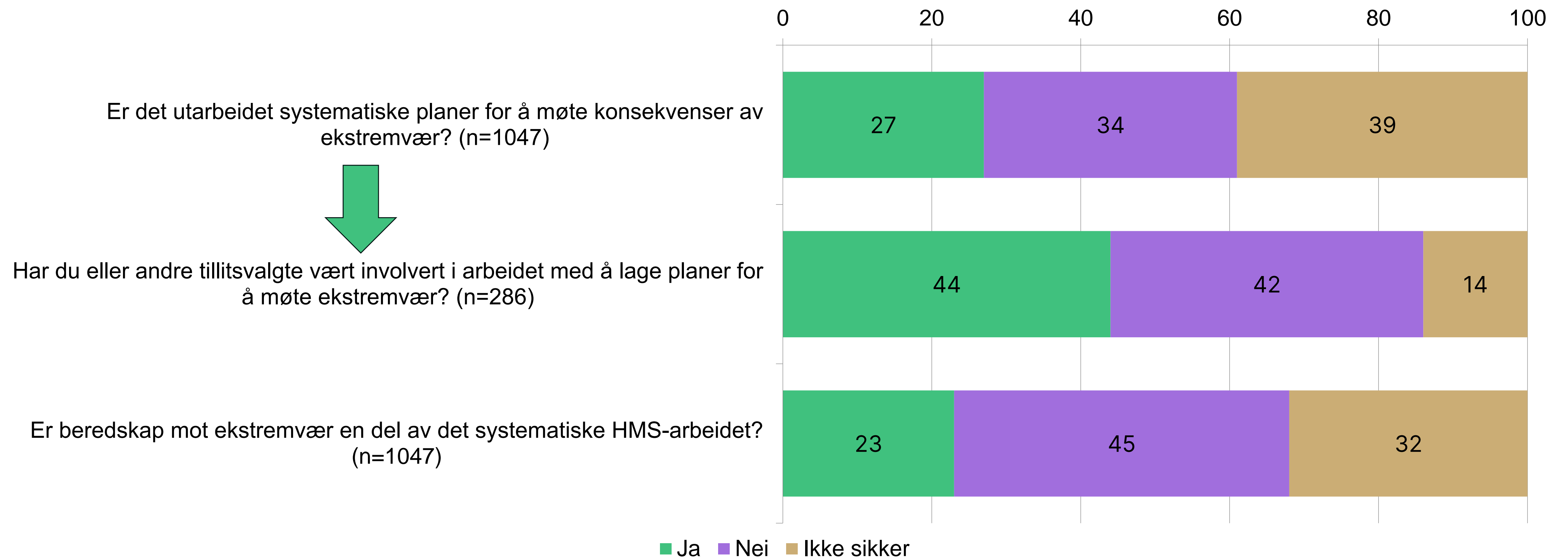
Har din arbeidsplass blitt påvirket av ekstremvær i løpet av de siste 2 årene? (n=1047)

I hvilken grad har ekstremværet medført fare for helse og sikkerhet for arbeidstakerne på din arbeidsplass? (n=327)

Beredskap for ekstremvær på arbeidsplassene

Fafo

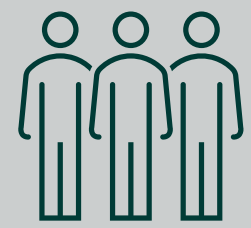

Konklusjoner

De tillitsvalgte er overveiende positive til det grønne skiftet, men det er også stor grad av usikkerhet

Konklusjoner: De tillitsvalgtes rolle

Flertallet av de tillitsvalgte mener de kan bidra til omstillingene som kreves i virksomhetene gjennom lokalt partssamarbeid.

De fleste har ikke fremmet krav om å tariffeste grønne tiltak, likevel har krav blitt fremmet og fått gjennomslag hos en betydelig andel.

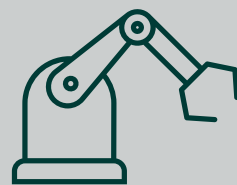

De tillitsvalgte anser at de har et vesentlig behov for mer kunnskap om konsekvensene av det grønne skiftet.

Konklusjoner: Rettferdig grønt skifte

De tillitsvalgte har ganske stor bekymring for at det grønne skiftet ikke vil bli sosialt rettferdig.

Særlig er denne bekymringen stor i de vareproduserende næringene.

Ikke overaskende er det å skaffe jobb til arbeidstakere som mister jobben svært viktig for de tillitsvalgte.

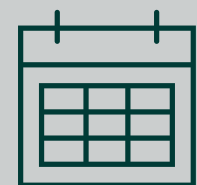
Konklusjoner: Ekstremvær

En av tre tillitsvalgte har opplevd ekstremvær som har påvirket deres arbeidsplass.

En av fire av de som har opplevd ekstremvær svarer også at dette medførte fare for de ansattes helse og sikkerhet.

Utarbeiding av beredskapsplaner er i følge de tillitsvalgte lite utbredt. Faren for ekstremvær er også i liten grad del av det systematiske HMS-arbeidet.

Rolf K. Andersen

roa@fafo.no

Johanne Stenseth Huseby

jsh@fafo.no

fafo.no